

Dr. Dima Mária Magdolna emlékező sorai:

Ki is volt Dr. Tóth Pál?

Dr. Tóth Pál 1913. október 2-án született Szarvason. Szülei dr. Tóth Pál és Réthy Gabriella. Gyermekai: Dr. Tóth Pál és Dr. Tóth Miklós. Felesége

A Tóth Család sok szálon kötődött szülőföldjéhez Szarvashoz. A nagyapja ács volt és többek között az új templom tornyát ő készítette. Bár a Család 1928-ban Pestre költözött, hiszen az apja országgyűlésben betöltött helye szükségessé tette ezt. De a szarvasi gyökerek mindvégig megmaradtak. A diáktársaihoz köthető rendszeres látogatások később kiegészültek Szarvas Város Baráti Körében folytatott tevékenységgel.

Dr. Tóth Pál fiatalon vonzódott a zenéhez is, de kitűnőre végezte az orvosi egyetemet, majd közorvosként tevékenykedett. Azonban 1932-ben a Salzburg- i Mozarteumba, majd a római zeneakadémiára irányította a sors. Végül 1939-ben mégis az orvosi pályát választotta.

A diploma megszerzése után a Köröndi Szanatórium alorvosa, majd a Fehérkereszt Gyermekkórház orvosa. 1940-ben Rómába veti a sors, ahol a Trópusi Betegségek Kórházában orvosként dolgozott. 1941-ben visszatér Budapestre ahol is a Budapesti Semmelweis Orvostudományi Egyetem munkatársa. 1968-tól egyetemi docensként folytatja a pályáját, valamint 11 éven át a Gyermekfogászati és Fogszabályozási Klinika volt igazgatója. 1979-ben a hazai Gyermekfogászati Tanács elnöke lett.

Nyugdíjba vonulásáig (1983) rengeteg értékes diák került ki a kezei alól. 2001. november 28-án 88 évesen bekövetkezett haláláig is rengeteget tett a fogorvosi szakma virágzásáért tudományos könyveivel.

Írásai

- Gyermekfogászat (1962, 1968)
- Gyermekfogászati fogszabályozás (1973, 1978)
- Fogorvosi asszisztensek tankönyve (1965. 1968)
- Fogorvosi asszisztensi szakosító képzés tananyaga (1981)
- A gyermekkorban sérült metszőfogak megtartása (1968- kandidátusi értekezés)

Kitüntetései

1945 – Népköztársasági Érdemérem, bronz fokozat

1967 – Kiváló orvos

1971 – Semmelweis Egyetem Kiváló Oktatója

1980 – Ehrenspreis – Kiváló Orvos (német), Ville de Paris – Kiváló Egyetemi Oktató (francia)

1983 – Munka Érdemrend, arany fokozat

1998 – Pro Sanitate (Egészségügyi Minisztérium)

Az oktatót, tanított dákok közül a teljesség igénye nélkül néhány megszólaló, prominens személy mondatait idézném.

„Fogorvos nemzedékek tanulták tőle a gyógyításhoz szükséges szakmai tudást, stílust és emberi hozzáállást. Rendkívül népszerű tanár volt: nagy tudású, tiszteletre méltó, mégis kedves és közvetlen, tele szemléletes magyarázatokkal, anekdotákkal, szállóigévé vált mondatokkal. Gyakran emlegette Szarvast, hivatkozott Csabacsúdra, ilyenkor tudtuk, hogy egy újabb bölcsélet következik. Pályája során több száz hallgatónak volt oktatója és megszámlálhatatlan betegnek jelentette a gyógyulást. Iskolát teremtett a gyermekfogorvosok számára. Szerzője volt több tudományos munkának, társszerzője szakterülete tankönyvének, kiterjedt nemzetközi kapcsolatai sok sikert, ismertséget hoztak a magyar gyermekfogászatnak. Halála után ennyi évvel is nagy az űr, amit maga után hagyott. Akik ismerték sosem felejtik. Mindenkihez volt pár kedves szava, szórakoztató egyénisége mindenkit felvidített. Mi, a kollégái, barátai, mindig tisztelettel és nagy szeretettel fogunk emlékezni rá, és példaként emeljük a fiatalabb fogorvosnemzedékek elé.”

(Dr. Fábíán Gábor – egyetemi docens, Gyermekfogászati és Fogszabályozási Klinika Igazgatója)

„1971-ben megalapította a Gyermekfogászati Sectiot, ami később átalakult Magyar Gyermekfogászati és Fogszabályozási Társasággá. Ez akkoriban forradalmi tett volt, mint az első egyedülálló szakmai szerződés az anyaegyesületen belül.

Számtalan sikeres kongresszust rendezett, amik közül kiemelkedik az 1979 -ben rendezett Nemzetközi Gyermekfogászati Társaság Világkongresszusa. Hihetetlen nagy hazai és nemzetközi visszhangja volt. Ezen a kongresszuson választották meg a Nemzetközi Gyermekfogászati Társaság elnökévé. Legjobb tudomásom szerint Tóth Tanár Úron kívül a

fogászat területén nem volt más nemzetközi társaság elnöke magyar szakember. Fantasztikus nemzetközi kapcsolataival segítette a fiatal kollégák külföldi tanulmányait.”

(dr. Tarján Ildikó – Gyermekfogászati és Fogszabályozási Klinika egyetemi tanára)

„Én is azok közé a szerencsés emberek közé tartoztam, akik a Tanár Úr hallgatója, illetve a későbbiekben kollégája lehettem. Pali bácsi – ahogy mi neveztük – a Gyermekfogászati és Fogszabályozási Klinika igazgatója volt 1970-1980-ig. Ez alatt az idő alatt, 5 kandidátusi disszertáció készült el, 7 tankönyvet írt, megalapította a Gyermekfogászati szekciót 1971-ben és Magyarországon először rendezett Symposiont 1972-ben. Nemzetközi kongresszust szervezett 1979-ben és a Nemzetközi Gyermekfogászati Társaság elnöke volt 1979-1981-ig, elismerést szerezve ezzel hazánknek. Ez mind a száraz igazság.

De azt, hogy emberileg milyen volt, az talán mi tudjuk legjobban, akik közelről ismertük. Sziporkázó, életvidám, optimista természete képes volt erőt adni ahhoz, hogy a legnehezebb időkben is helytálljunk, felelősségteljesen dolgozzunk.

A betegek ellátása mellett a legnagyobb hangsúlyt a hallgatók képzésére, tudományos munkára való inspirálásra fordította. Szívvel-lélekkel oktatott az utolsó pillanatig. A betegeket tisztelte, különös szeretettel és türelemmel kezelte a gyermekeket és ezt maximálisan megkövetelte tőlünk is.”

(Dr. Konrád Ferenc – nyugalmazott egyetemi adjunktus, olimpiai bajnok vízilabdázó)

„Több mint tíz évig dolgoztam a vezetése alatt tanársegédként, adjunktusként. Csodálatos szakmai tudása párosult emberi tulajdonságaival. Felkeltette a fiatalok szakmai érdeklődését a szakma iránt. Megalakította, a gyermekfogászati szekciót és ő volt, aki gyermekfogászati kongresszust hozott létre az elsőt Európában, ahol rengeteg külföldi vendég vett részt és a hagyományt a mai napig őrzi a Gyermekfogászati és Fogszabályozási Társaság.”

(Dr. Szívós István – fogorvos, olimpiai bajnok vízilabdázó)

„Számunkra fogorvostan hallgatókra mély benyomást keltett szakmai kvalitása, szülőföldjéről hozott érzelmi töltöttsége. A magával ragadó személyisége, lebilincselő előadásokkal tette számunkra a száraz tudományt élménygazdaggá.

Az Ő előadásain mindig telt ház volt az előadóban, mert a hallgatóknál akkora közkedveltségnek örvendett. A Semmelweis Egyetem egyik legkiválóbb tanárát tisztelhattuk benne, akinek a keze alól jól képzett fogorvos generáció került ki.”

(Dr. Hesz Mihály – fogorvos, olimpiai bajnok kajakozó)

„Dr. Tóth Pál Tanár Úr *„A fogorvosi asszisztenseknek tankönyv”* című könyve szakmai pályám alapját képezte. Bár a tankönyv régebben íródott, de mai napig segítséget tud nyújtani a szakmát tanuló, illetve a szakmában dolgozó asszisztenseknek.

A fogorvos képzésen kívül nagy lépéseket tett a fogászati asszisztensek képzésében, melyekért az egész szakma hálás és hálás lesz neki.”

(Királyházi Viktória – dentalhigiénikus és fogászati asszisztens)

„1975-ben fogorvosi képesítést szereztem, de felvételi vizsgám előtt dr. Tóth Pál Tanár Úr mellett dolgoztam, asszisztáltam. Az egyetem elvégzése után is kapcsolatban maradtam a dr. Tóth Pál vezette Gyermekfogászati Klinikával. Számos munkám anyagában témát adott, segített publikációimban. Később Egészségügyi Minisztériumi munkámhoz is sok jó szakmai tanácsot adott.

Mint egyetemi oktatónk számtalanszor emlegette a polgári értékeket, a magyarság jelentőségét a nagyvilágban, ami akkor „nagy dolog volt”. Támogatta az élsportolókat, mint amint közülük néhányan nyilatkozták is.

Karizmatikus személyisége a gyermekfogászat kiváló hasznára vált. Iskolát teremtett a helyes táplálkozás, rágás, szájápolás, korai felismerés, kezelésében, ezen egységet elsőként hangsúlyozta. Ellenezte a szájon át adott indokolatlan fluorid tablettákat. A természetes, egészséges életmódot preferálta már 50 évvel ezelőtt.

A két fiából

- néhai ifj. dr. Tóth Pál fogorvos (klinikus);
- Prof. dr. Tóth Milkósból a Semmelweis Egyetem Sporttudományi karának a tanszékvezértője lett.

Felesége Hédi néni mindig maximálisan segítette Pali bácsit. Szívesen látogattak Szarvasra, Tihanyba és az agglomerációba Pilisborosjenőre.

Mint valamikori földimnek, dr. Tóth Pál Tanár Úrnak Szarvas neves szülőttének mély tisztelettel adózok, akár a többi fogorvos kollégám, akik muníciót kaptak az Ő nagy szellemiségéből.